

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.K.
przeciwko M.S. i M.S.1
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej M.S. i M.S.1
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 21 sierpnia 2023 r., II Ca 2990/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 sierpnia 2023 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, w sprawie z powództwa P.K. przeciwko M.S. i M.S.1 oddalił apelację pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w Trzebnicy. Skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji wnieśli pozwani.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali, że na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a także, że winna być ona przyjęta do rozpoznania w związku ze spełnieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w tym zwłaszcza w świetle rażącego naruszenia przepisów prawa przez Sądy obydwu instancji. Skarżący podnosili, że zaprzestali one stosowania prawa materialnego w odniesieniu do obowiązku wykonywania zobowiązań na podstawie samego

ogłoszenia stanu epidemii COVID-19 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej obowiązującego w latach 2020-2022.

Skarżący w uzasadnieniu wniosku przedstawili argumentację poświęconą zarzutom skargi kasacyjnej. Poza tym zaznaczyli, że Sąd drugiej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a w ocenie autora skargi podstawą jej przyjęcia jest oczywista zasadność. Podkreślili też, że chociaż podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wzajemnie się wykluczają, to w przypadku uznania przez Sąd Najwyższy, że skarga nie jest oczywiście uzasadniona, warto rozważyć czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych

w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2003r., II CK 324/03, postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007r., III CSK 180/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2007r., I CSK 326/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2005r., II PK 98/05, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarga jest oczywiście uzasadniona, gdy naruszenie przepisów prawa, którego dopuścił się Sąd *meriti* przy wydawaniu orzeczenia, widoczne jest *prima facie*, czyli bez konieczności przeprowadzania wnikliwych analiz prawnych. Na skarżącym ciąży powinność przedstawienia we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadnienia nie dowolnego kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa procesowego lub materialnego, lecz tylko takiego, które prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skonstruowany przez skarżącego wywód prawny powinien wykazać, że rozstrzygnięcie sądu obarczone jest szczególną wadą dostrzegalną dla osoby dysponującej podstawową wiedzą prawniczą. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie jest władna przesądzić sama strona, lecz kompetencję do tego ma Sąd Najwyższy na etapie badania czy wystąpiły przesłanki tzw. przedsądu.

Treść uzasadnienia wniosku sprowadza się w istocie do polemiki z zaprezentowanym przez Sady *meriti* stanowiskiem należycie uzasadnionym i pozbawionym dostrzegalnych na pierwszy rzut oka błędów w zakresie stosowania zarówno prawa materialnego, jak i prawa procesowego. Postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone zgodnie z regułami rządzącymi etapem gromadzenia

materiału dowodowego w sprawie, a wyprowadzone przez Sądy wnioski są zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Natomiast analiza argumentów przedstawionych przez skarżących nie pozwala na ocenę, że przedstawione przez nich zagadnienie spełnia kryteria, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Chociaż skarżący wymienili, z którymi przepisami wiążą postulowane przez siebie naruszenia, których miał dopuścić się Sąd drugiej instancji, to treść skonstruowanego w sprawie uzasadnienia pozwala odczytać sferę motywacyjną rozstrzygnięcia. Ponadto, skarżący nie podjęli się sformułowania żadnego zagadnienia prawnego ani skonstruowania wyводу prawnego, uzasadniającego możliwość rozbieżnych ocen prawnych na tym tle. Argumentacja przedstawiona przez skarżących dąży natomiast z pewnością do zakwestionowania poglądu prawnego przyjętego przez Sąd Okręgowy.

Zapoznanie się z motywami pisemnymi wyroku Sądu Okręgowego stwarza sposobność dla wysnucia wniosku, że Sądy *meriti* wyczerpująco i prawidłowo oceniły znaczenie zadatku i kwestii jego zwrotu w odniesieniu do przepisu art. 394 k.p.c., ze szczególnym uwzględnieniem konkretnych okoliczności, uzasadniających rezygnację z transakcji pomiędzy stronami. Sąd odwoławczy wypowiedział się przekonująco o przyczynach przyjęcia, że wystąpił niespodziewany brak możliwości zebrania przez powoda środków na zapłatę ceny zakupu nieruchomości w ustalonym uprzednio terminie. Wytłumaczył też, z jakich konkretnie przyczyn sytuacja finansowa powoda uniemożliwiła finalizację zakupu przedmiotowej nieruchomości w związku z zaistniałym światowym chaosem wywołanym pandemią koronawirusa.

Co więcej, w uzasadnieniu wniosku skarżący nie zawarli wyjaśnień dotyczących przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, co świadczy o niepodołaniu obowiązкови jej należytego wykazania.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[SOP]

[a.ł.]

